

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงขั้นตอน ที่กลุ่มบรรณรค์ต่อต้านการบริโภคผงชูรสใช้สื่อสารมวลชนอันก่อให้เกิดภาวะวิกฤตขึ้นแก่ชมรมผู้ผลิตผงชูรสแห่งประเทศไทย และการที่ชมรมผู้ผลิตผงชูรสแห่งประเทศไทยจัดการกับภาวะวิกฤต จากการศึกษาวิเคราะห์ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กระบวนการสื่อสารมวลชนที่นำมาใช้ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ในกรณีศึกษา นี้ ภาวะวิกฤตมิได้หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน และสร้างความตระหนกตกใจ หากแต่หมายถึงสถานการณ์ที่กลุ่มบรรณรค์ต่อต้านการบริโภคผงชูรสใช้สื่อสารมวลชนสร้างความกดดันต่อองค์กรรัฐคือ ออย และ สคบ จนเกิดเป็นภาวะวิกฤตของชมรมผู้ผลิตผงชูรสแห่งประเทศไทย ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมมีผลกระทบต่อภาคธุรกิจคืออุตสาหกรรมการผลิตผงชูรสโดยตรง ผลจากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า แม้ว่า ออย จะแสดงจุดยืนให้เห็นเด่นชัดตั้งแต่แรกเริ่มการรณรงค์ฯ ว่าไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาข้อเรียกร้องของกลุ่มต่อต้านฯ เนื่องจาก ออย มีหลักฐานข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์(Scientific Fact) ซึ่งสนับสนุนว่าการบริโภคผงชูรสนั้นปลอดภัย แต่เมื่อกลุ่มต่อต้านฯ สามารถใช้สื่อมวลชนสร้าง Agenda Setting ขึ้นเป็นผลสำเร็จจนเกิดเป็นแรงกดดันให้ ออย ต้องรับพิจารณาข้อเรียกร้อง ในที่สุด ดังนั้น ภาวะวิกฤตจึงอาจเกิดขึ้นได้กับองค์กรใด ๆ ก็ได้ หากมีแรงกดดันจากกระแสสังคมไปสู่ผู้กำหนดนโยบาย

2. การจัดเชิญกลุ่มผู้นำทางความคิด(Opinion Leader) ไปทัศนศึกษายังประเทศญี่ปุ่นและไต้หวัน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง(Fact Finding) เนื่องจากกลุ่มต่อต้านฯ ได้ชี้ นำสื่อมวลชนและสาธารณชนด้วยข้อมูลผิด ๆ(Misleading) ว่าไม่มีการผลิตและจำหน่ายผงชูรสในประเทศญี่ปุ่นและประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ จึงมีแต่ผู้บริโภคชาวไทยเท่านั้นที่ยังคงบริโภคผงชูรสอยู่ ทั้งนี้เนื่องมาจากโฆษณาชวนเชื่อของบริษัทผู้ผลิตผงชูรสนั้นเอง ดังนั้น การที่ชมรมผู้ผลิตผงชูรสฯ ได้จัดเชิญกลุ่มผู้นำทางความคิดรวม 3 คณะเดินทางไปพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยตนเอง จึงให้ผลในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงไปสู่สื่อมวลชนและสาธารณชน และการที่

ผู้นำทางความคิดเหล่านั้นเป็นบุคคลที่สังคมให้ความเชื่อถือ คำบอกเล่าของท่านจึงมีน้ำหนักยิ่งขึ้น นับเป็นการกระจายความจริงออกไป เพื่อกลบข่าวที่ไม่ถูกต้องได้เป็นอย่างดี

3. ในกรณีรณรงค์ต่อต้านการบริโภคผงชูรส กลุ่มต่อต้านฯ มักอ้างอิงรายงานผลการทดลองที่ทำโดยนักวิจัยต่างประเทศ ดังนั้นการที่ชมรมผู้ผลิตฯ ให้การสนับสนุน(Sponsorship) ให้นักวิชาการไทยทำการวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Fact) มายืนยันข้อเท็จจริงซึ่งมีผลการศึกษายืนยันรองรับ จึงให้ผลเป็นที่น่าพอใจ

4. การแก้ไขภาวะวิกฤตโดยใช้กระบวนการสื่อสารมวลชนให้ได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น จะต้องมึลักษณะที่เป็นการให้ข้อมูลที่เป็ข้อเท็จจริงซึ่งมีหลักฐานรองรับ และต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะกระทำได้ผลดีผ่านการประชาสัมพันธ์ และการโฆษณา ตลอดจนการจัดให้มีสื่อมวลชนสัมพันธ์ (Press Relation) อาทิเช่นการจัดเชิญไปชมโรงงาน การแถลงข่าว การพบปะแลกเปลี่ยนทัศนะอันเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำให้เกิดผลปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับสื่อมวลชนที่ทางชมรมผู้ผลิตฯ ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง

5. การสร้างความเข้าใจกับสาธารณชนโดยใช้หลักการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดผลสำเร็จดังจุดมุ่งหมาย ต้องนำเสนอข่าวสารที่เข้าใจได้ง่ายและตรงประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสาธารณชนที่ได้ถูกชี้นำด้วยข้อมูลที่ผิดๆไปแล้ว ยิ่งต้องเพิ่มความน่าเชื่อถือให้มากยิ่งขึ้นกับข้อมูลข่าวสารที่นำมาเสนอ เพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อถือซึ่งทางชมรมฯ ก็ได้นำหลักการเหล่านั้นมาปฏิบัติด้วยการโฆษณาประชาสัมพันธ์เป็นการ์ตูนคำถามคำตอบ ตลอดจนคำชี้แจงผ่านสื่อมวลชนสู่สาธารณชน ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

6. การเจรจาหว่านล้อมทำความเข้าใจกับผู้กำหนดนโยบาย(Policy Maker) เป็นหลักการประชาสัมพันธ์ที่สำคัญ หากได้มีการเลือกผู้นำที่เหมาะสมในการเข้าพบผู้กำหนดนโยบาย ในฐานะ Negotiator จะเป็นผลให้ได้รับความสำเร็จสมความมุ่งหมาย

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ประสบอุปสรรคมากนักในด้านข้อมูลเอกสาร ซึ่งรวมถึงข่าวตัดจากหนังสือพิมพ์ (News Clipping) ข่าวแจก (Press Release) แผ่นพับ ใบปลิว ตลอดจนหนังสือโต้ตอบ (Correspondence) ทั้งของชมรมผู้ผลิตผงชูรสแห่งประเทศไทย และของบริษัทอายิโนะโมะโต๊ะ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้งนี้เนื่องจากสามารถค้นหาและรวบรวมได้จากแฟ้มเอกสารของทั้งสองแหล่ง เพียงแต่ต้องใช้เวลามากพอสมควรในการเรียงลำดับเอกสารที่มากมายเหล่านั้นให้ถูกต้องตรงตามวันเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้นจริง และเนื่องจากการรณรงค์ใช้เวลายาวนานถึง 5 ปี ข้อมูลเอกสารจึงมีเป็นจำนวนมาก หากแต่ส่วนใหญ่ของเอกสารเหล่านั้น ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรักษา ร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาจึงมีความครบถ้วน

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกได้พบว่า มีปัญหาบางประการเกี่ยวกับการไม่สามารถติดตามตัวผู้ให้ข้อมูลได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำกลุ่มต่อต้านฯ เนื่องจากหลายท่านเกษียณอายุงานไปแล้ว จึงทำให้การวิเคราะห์ข้อมูล ทำได้แต่เฉพาะจากบุคคลที่สามารถติดตามได้เท่านั้น ผลการวิเคราะห์จึงปรากฏออกมาตามข้อมูลที่มีอยู่

สำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ของผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นการรณรงค์จนถึงสิ้นสุดเหตุการณ์ เนื่องจากเหตุการณ์ได้ผ่านพ้นมาเป็นเวลานานเกินกว่า 10 ปี ผู้วิจัยได้ลิ้มเลือนเหตุการณ์ย่อยบางอย่าง ยังคงจำได้ในเหตุการณ์หลัก ๆ ในการรวบรวมข้อมูลเอกสารทำให้รำลึกได้ถึงเหตุการณ์บางช่วงที่ลิ้มเลือนไป ทำให้สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้โดยสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเกิดภาวะวิกฤตกับกลุ่มอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อป้องกันภาวะวิกฤตไว้ล่วงหน้า
3. ควรมีการวางแผนป้องกันปัจจัยอันจะนำมาซึ่งภาวะวิกฤต